

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer R.M. Cijntje
AmiDos Building, Pletterijweg 43
Alhier

Uw nummer 2024/022659 Uw brief van: 26 juni 2024 Ons nummer: 04072024.01 Willemstad, 4 juli 2024
(letter):
Onderwerp: Voornemen tot benoeming leden raad van commissarissen Curinde
(art. 9 PB 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van de Raad van Ministers d.d. 26 juni 2024 met zaaknummer 2024/022659, ontvangen op 28 juni 2024, is het voornemen inhoudende de benoeming een lid van de raad van commissaris van Curaçao Industrial and International Trade Development Company N.V. (hierna: Curinde) aan de adviseur gemeld

Op 28 januari 2021 heeft de adviseur eerder advies (nummer: 28012021.02) uitgebracht betreffende het voornemen tot de benoeming van leden van de raad van commissarissen van Curinde. Voornoemde advies moet als integraal onderdeel worden gezien van dit advies. De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van Curinde e.e.a. aansluitend op de eerder uitgebrachte adviezen.

Op 11 november 2016 (nummer 11112016.01) heeft de adviseur advies uitgebracht met betrekking tot de profielschets van Curinde. De adviseur heeft toen aangegeven met inachtneming van het gestelde in voornoemd advies geen zwaarwegende bezwaren tegen de goedkeuring van de profielschets te hebben. De adviseur heeft kennis kunnen nemen van het feit dat de profielschets middels besluit buiten AVA d.d. 16 februari 2020 no. 2016/037245 is vastgesteld.

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een Minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder dient de verantwoordelijke Minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en profielschets zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Ministers d.d. 26 juni 2024 met zaaknummer 2024/022659;
- Brief van 13 juni 2024 van de Minister van Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) aan de Raad van Ministers betreffende de voorgenomen benoeming (zaaknummer: 2024/022160);
- CV van de voorgedragen kandidaten;
- Profielschets raad van commissarissen Curinde;
- Statuten van Curinde, laatstelijk gewijzigd op 21 maart 2012; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van Curinde van 3 juli 2024.

3 Toetsing voornemen benoeming commissarissen

In de brief aan de Raad van Ministers van 13 juni 2024 met zaaknummer 2024/022160 stelt de Minister voornemens te zijn om ████████ te benoemen als lid van de raad van commissarissen van Curinde in het profiel van commercieel deskundige.

De Minister heeft het volgende overzicht met betrekking tot de huidige samenstelling van de raad van commissarissen van Curinde overzicht overlegd:

Nr.	Naam	Profiel	Datum benoeming	Datum aftreden
1.	Neysa Isenia	Financieel expert tevens voorzitter	29 maart 2021	29 maart 2025
2.	vacant	Juridisch expert		
3.	René Römer	Expert Algemene bedrijfsvoering	29 maart 2021	29 maart 2025
4.	Shurbey Alberto	Bouwtechnisch expert	29 maart 2021	29 maart 2025
5.	vacant	Commercieel expert		

Uit het overzicht met betrekking tot de huidige samenstelling van de raad van commissarissen blijkt dat er voor Curinde geen dan wel geen deugdelijke rooster van aftreden voor de leden van de raad van commissarissen is vastgesteld conform artikel 2.10 van de Code. Een rooster van aftreden dient te voorkomen dat veel commissarissen tegelijk aftreden en ter waarborging van de continuïteit en overdracht van informatie binnen de entiteit. Volgens het aftreedrooster van Curinde zal de benoemingstermijn van de huidige drie leden tegelijkertijd op 29 maart 2025 aflopen.

De Minister wordt geadviseerd om te bewerkstelligen dat er een deugdelijke rooster van aftreden wordt opgesteld waarbij ieder jaar 1 á 2 commissarissen aftreden met dien verstande dat er een periode van minstens 6 maanden zit tussen de aftredende commissarissen opdat de continuïteit en overdracht van kennis en informatie zo goed mogelijk kan worden gewaarborgd.

Conform artikel 16 lid 3 van de statuten van Curinde worden commissarissen door de algemene vergadering benoemd.

In de brief van 13 juni 2024 met zaaknummer: 2024/022160 geeft de Minister de volgende onderbouwing met betrekking tot het voornemen om ████████ te benoemen als lid van de raad van commissarissen van Curinde in het profiel van commercieel deskundige:

“(…)

Na het behalen van het diploma MBO niveau 4, richting Administrateur, bij ROC Da Vinci College te Dordrecht in het jaar 2003, heeft ████████ in 2006 het Propedeuse Hbo Accountancy behaald aan de Hogeschool Rotterdam. In 2010 heeft zij de Hbo-opleiding Bedrijfseconomie succesvol afgerond aan de Hogeschool Rotterdam; hetgeen een hele goede basis geeft op financieel, economisch of management terrein. Verder heeft betrokkene verschillende cursussen gevolgd en congressen bijgewoond die voor het bekleden van de functie van commercieel deskundige voor deze organisatie van belang kunnen zijn.

Uit haar CV blijkt dat zij sinds januari 2015 als ondernemer/CEO (mede-eigenaar) bij “Master & Ambitious Administration” fungeert. Als CEO is zij eindverantwoordelijk voor onder andere klantacquisitie, netwerken, klantenservice, het begeleiden van arbeidskracht en het bepalen van strategieën. Hierdoor heeft zij diepgaande kennis verworven van marketing en marketingstrategieën bij middelgrote en grote organisaties. Zij heeft inzicht in de commercieel-economische-, politieke- en maatschappelijke context en de consequenties daarvan voor de organisatie. Zij heeft vaardigheid in het interpreteren van voorstellen en begrotingen en het adviseren over alternatieven. Evenzo heeft zij vaardigheid in het omgaan met situaties waarin sprake is van tegengestelde belangen op het beleidsterrein en in het verdedigen van de beleidsvisie. Zij is bekend met onder andere relatiemanagement, marketing, sales en accountmanagement.

Sedert het jaar 2008 tot 2022 heeft zij de functie van penningmeester bekleed voor de Stichting i.o. ██████████ (Cursus leiderschap Gemeente Dordrecht) waar zij belast was met het opstellen van begroting, overzichten en rapportages, en aanvragen van subsidies. Sinds het jaar 2022 tot nu toe treedt zij op als Adviseur voor deze stichting.

Per januari dit jaar fungeert zij ook als Bestuurslid ██████████ en is zij verantwoordelijk voor de divisie Pre-minor.

Betrokkene heeft inzicht in strategische afwegingsprocessen van organisaties. Gesteld kan worden dat zij beschikt over de algemene vaardigheden en kwaliteitseisen zoals in zijn algemeenheid gesteld in het profiel van de RvC van Curinde. Verder voldoet zij aan de persoonlijke voorwaarden en commitment zoals vereist in voornoemd document.

Op grond van het vorenstaande mag worden verwacht dat ██████████ op de juiste wijze invulling kan geven aan de wettelijke taken van de RvC van Curinde en zodoende het bestuur en algemene gang van zaken binnen Curinde op adequate wijze kan controleren en stimuleren, en gevraagd en ongevraagd met advies bijstaan over de uitvoering.

(...)”

Conform de profielschets van Curinde dient een lid van de raad van commissarissen in het profiel van commercieel deskundige onder meer te voldoen aan de volgende **specifieke** vereisten:

- HBO of WO opleiding economie met minimaal 5 jaar werkervaring in een commerciële functie;
- Heeft aantoonbaar minimaal vijf jaar werkervaring op leidinggevend niveau;
- Diepgaande kennis van marketing, en marketingstrategieën bij een middelgrote of grote organisatie;
- Inzicht in de commercieel-economische, politieke en maatschappelijke context en de consequenties daarvan voor de organisatie.

Uit het CV van ██████████ blijkt onder meer dat zij een Hbo-opleiding Bedrijfseconomie heeft afgerond. Voorts blijkt uit haar CV dat zij uitsluitend administratief / boekhoudkundige ervaring heeft. Sinds 2015 is zij een van de twee vennoten bij de openbare vennootschap Master & Ambitious Administration met als bedrijfsomschrijving het drijven van een administratiekantoor (blijkens haar CV voor het MKB).

Uit het CV van ██████████ blijkt dat zij niet minimaal 5 jaar werkervaring in en een commerciële functie heeft noch dat zij aantoonbaar minimaal vijf jaar werkervaring op leidinggevend niveau. Evenmin blijkt geenszins dat zij minimaal diepgaande kennis van marketing en marketing strategieën bij een middelgrote of grote organisatie heeft of dat inzicht heeft in commercieel-economische, politieke en maatschappelijke context en de consequentie daarvan voor de organisatie. Daarnaast blijkt uit het CV niet dat zij affiniteit heeft met de doelstellingen van Curinde.

Uit de beoordeling van het CV van ██████████ en de motivering van de Minister blijkt niet dat de voorgedragen kandidaat voldoet aan de specifieke vereisten van een lid van de raad van commissarissen van Curinde in het profiel van commercieel deskundige.

In eerdere adviezen heeft de adviseur gesteld dat de Minister ervoor dient zorg te dragen dat bij voorgenomen benoemingen van commissarissen, kandidaten worden voorgedragen die **bij uitstek** - en niet ternauwernood of allerm minst - voldoen aan het deskundigheidsprofiel waarop de voordracht betrekking heeft.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid van de raad van commissarissen in het profiel van commercieel deskundige.

4 Transparante werving leden raad van commissarissen

Conform artikel 4.2. dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welk belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het, in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Ondanks het feit dat de adviseur sinds 2010 de Regering dan wel Ministers telkenmale gewezen heeft op de verplichting om een entiteit in de zin van artikel 4.2 op te richten is dit tot heden nog niet gebeurt.

De werving en selectie en voordracht van commissarissen geschiedt ook nog niet op een transparante en objectieve wijze in overeenstemming met de Code. De kandidaten die worden voorgedragen, worden doorgaans wel voorgedragen in overeenstemming met een profielschets doch is er geen procedure om op een objectieve en transparante wijze tot een selectie van een kandidaat als lid van de raad van commissarissen te komen.

Het voorgaande is ook van belang om te bewerkstelligen dat de selectie van de voorgedragen kandidaten beter aansluiten op de profielschets waarin de Minister voornemens is de kandidaat te benoemen. Het komt immers geregeld voor dat de voorgedragen kandidaten "nipt" aan de vereisten voldoen en dat de adviseur stelt geen zwaarwegende bezwaren te hebben daar de adviseur conform de Landsverordening slechts marginaal toetst.

Tot nu toe worden de kandidaten formeel door de Ministers voorgedragen, doch zijn de voordrachten conform decennia bestendig gebruik feitelijk niet altijd afkomstig van de Ministers zoals blijkt uit voordrachtstukken die de adviseur in de omslagen aantreft. Enige transparante en objectieve werving en selectie van de kandidaten voor een commissariaat vindt derhalve nog niet plaats, waardoor niet gesteld kan worden dat de voordrachten geheel overeenkomstig de Code geschieden. Het uitgangspunt van Corporate Governance is dat zoals gesteld ook de werving en selectie van leden van de raad van commissarissen voor alle overheidsentiteiten op een objectieve en transparante wijze plaatsvindt.

De adviseur acht het van groot belang dat in overeenstemming met de Code niet alleen ten behoeve van bestuurder (directeur) een transparante en objectieve werving en selectie plaatsvindt maar dat dit eveneens voor de leden van de raad van commissarissen plaatsvindt.

De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat gelijk aan de werving- en selectieprocedure voor bestuurders de leden voor de raad van commissarissen ook middels een transparante (open) procedure worden geworven en geselecteerd. Hiervoor kan volstaan worden met een verkorte transparante (open) werving en selectieprocedure door een door de overheid in te stellen entiteit of commissie op grond van de betreffende vastgestelde profielschetsen.

5 Conclusie en Advies

- De Minister wordt geadviseerd om te bewerkstelligen dat er een deugdelijke rooster van optreden wordt opgesteld waarbij ieder jaar 1 á 2 commissarissen optreden met dien verstande dat er een periode van minstens 6 maanden zit tussen de optredende commissarissen opdat de continuïteit en overdracht van kennis en informatie zo goed mogelijk kan worden gewaarborgd.
- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid van de raad van commissarissen van Curinde in het profiel van commercieel deskundige, gelet op het feit dat de kandidaat allerm minst voldoet aan de in het deskundigheidsprofiel opgenomen specifieke vereisten.

- De Minister dient ervoor zorg te dragen dat bij voorgenomen benoemingen van commissarissen, kandidaten worden voorgedragen die **bij uitstek** - en niet ternauwernood of allerm minst - voldoen aan het deskundigheidsprofiel waarop de voordracht betrekking heeft.
- De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat naar analogie van de werving- en selectieprocedure voor bestuurders ook de leden voor de raad van commissarissen middels een transparante (open) werving- en selectieprocedure worden geworven en geselecteerd.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc. Minister van Financiën
Minister-President

